

FINANSIERINGEN AV FINLANDS RÖDA KORS VERKSAMHET

Genomskinligheten i finansieringen av verksamheten är en av grunderna för att organisationens verksamhet upplevs som pålitlig. I organisationsutbildningen är det viktigt att utbildaren tar upp principerna för hur verksamheten finansieras.

Katastroffonden och finansieringen av den övriga verksamheten

Det är viktigt att göra skillnad mellan ackumuleringen av katastroffonden och finansieringen av organisationens övriga verksamhet. Vid utbildningen av aktörer och förtroendevalda kan man belysa finansieringsbasen genom att diskutera med deltagarna hur medlen samlas in och hur de används och skriva upp idéerna på ett blädderblock, alltså katastroffonden kontra den övriga finansieringen.

	Medelsinsamling	Medelsanvändning
Katastroffonden	• Katastroffondens insamlingar t.ex. Operation Hungerdagen • Ändamålsbundna insamlingar (t.ex. insamlingen för Haiti 2010) • Regelbundna givare • Månadsgivare • Testamenten • Bidragen till katastroffonden • Kontti: 25 % av intäkterna	• Nationell hjälpverksamhet - t.ex. vid plötsliga olyckor, typ eldsvådor • Internationell hjälpverksamhet - katastrofhjälp - utvecklingssamarbete
Övrig medelsanskaffning	• Bättre dag-insamlingen • Medlemsavgifterna (enskilda, stödmedlemmar, t.ex. företag) • Testamenten och bidrag för Röda Korset • Produktförsäljning (kort, första hjälpen- och organisationsprodukter) • Månadsgivare för hemlandet • Regelbundna givare för hemlandet • Kontti • Storlotteriet • Intäkterna av placeringar • Statsunderstöd och ersättningar • Projektfinansiering • EU, PAF m.fl. • Sponsring, företagssamarbete • Intäkterna av utbildnings- och serviceverksamhet • Andra än katastroffondens insamlingar	• Stöd till frivilligverksamheten och avdelningarna, t.ex. vänverksamhet, första hjälpen, hälsofrämjande etc. • Material, utbildning osv. som stöd för avdelningar. • Planering och utveckling av hjälpverksamheten • Nationella och internationella projekt • Medlemsservice, t.ex. medlemstidningen • Organisationsförvaltning

Frågor och svar om ekonomi

I det följande några allmänt ställda frågor om Röda Korsets ekonomi som stöd för undervisningen. I knepiga fall kan man också vända sig till distrikts- eller centralbyrå.

Frågor	Svar
Hur stor del av bidragen för Röda Korset går till bistånd och hur mycket till administration?	Katastroffondens insamlingskostnader får inte överstiga 15 %. Oftast ligger de vid ca 10 %. Efter att insamlingskostnaderna dragits av används medlen till hjälpverksamhet. Biståndet kräver en god administration. Administrationskostnaderna finansieras bl.a. med försäljning av FRK-produkter, bidrag med allmän täckning, medlemsavgifter och placeringar.
Går då också medlemsavgifterna till lönekostnader?	Medlemsavgifterna används, precis som de övriga intäkterna, för Röda Korsets verksamhet. Och för att hålla i gång verksamheten behövs arbetstagare. Avdelningen får behålla den nya medlemmens hela avgift för det första året. Av medlemsavgiften går 40 % till avdelningen som direkt stöd för den lokala verksamheten.
Har ett litet bidrag eller en medlemsavgift på 20 euro någon betydelse jämfört med de miljonbelopp som organisationen bollar med?	Även om de tal Röda Korset uppvisar förefaller stora, består de av många små inkomstkällor. Då t.ex. drygt 15 000 frivilliga insamlare fyllt var sin bössa (= ca 150 euro), gör bara det tillsammans över 2 mn euro. Varje euro är av betydelse – de omsätts t.ex. till mat, mediciner och tält. Bara 4 euro räcker till att ge en person som mist sitt hem en varm filt och 10 euro till att ge gröt åt en hel by, för 20 euro kan vi skaffa ett babypaket med basförnödenheter och för 50 euro förbandsmaterial åt etthundra poliklinikpatienter. Medlemsavgifterna och intäkterna av kortförsäljningen möjliggör också för sin del Röda Korsets hjälp- och programverksamhet.

Frågor	Svar
Får Röda Korset understöd av staten för sin verksamhet?	Röda Korset åtnjuter inte direkt statsstöd utom för vissa specialuppgifter som beror på våra internationella skyldigheter. Utrikesministeriet använder pålitliga organisationer, såsom Röda Korset, för att nå fram med sin internationella kris- och utvecklingshjälp. Men de direkta bidrag som Röda Korset får av enskilda finländare spelar också en viktig roll i det internationella biståndet. Röda Korset kan bäst slå vakt om sin självständighet med hjälp av en stor givarkår som litar på att organisationen själv kan välja sina biståndsobjekt helt enligt behoven.
Varför vill man ha bidrag och medlemsavgifter av privatpersoner? Stöder inte de rika företagen Röda Korsets verksamhet?	Visst stöder företagen Röda Korsets verksamhet både här hemma och utomlands. Exempelvis fick jordbävningen i Japan våren 2011 företagets hjälpvilja att vakna. De enskilda givarna står dock fortfarande för cirka 90 % av alla bidrag till katastroffonden och företagen för ungefär 10 %. Förhållandet är detsamma som t.ex. i USA. Det stora antalet givare är en förutsättning för Röda Korsets neutrala hjälp vid valet av biståndsobjekt och slaget av hjälp.
Betalar Röda Korset skatt på de bidrag det får?	Nej, bidragen kan användas i sin helhet till hjälpverksamhet.
Har hört att Röda Korset får bara en bråkdel av försäljningspriset på sina julkort. Är inte det här att vilseleda konsumenten?	Kortförsäljningen är en viktig form av medelsanskaffning för Röda Korset – och för konsumenten ett behändigt sätt att stödja Röda Korsets arbete. Det allra lönsammaste för verksamheten är när man köper kortet direkt i Röda Korsets nätbutik, i rödakorsavdelningen eller distriktet. Handeln vill ju av förståeliga skäl ha sin andel av försäljningsbidraget, så köper man kortet i affärerna vinner Röda Korset allra minst. Tack vare affärerna finns korten emellertid till salu över hela landet och ger organisationen en intäkt på runt en miljon euro.

Frågor	Svar
Varför kan man då inte exempelvis handla t-tröjor och andra produkter med det röda korset, så att en del av priset samtidigt gick till Röda Korsets arbete?	Det är exceptionellt att det röda korset används på säljprodukter. Emblemets framför allt internationellt skyddstecken som skyddar sjukvårds- och biståndspersonal i väpnade konflikter. Det används också för att symbolisera organisationen Röda Korset och för att under vissa förutsättningar utmärka sjukhusens polikliniker och sjuktransportmaterielen. I försäljnings-syfte används emblemet bara i undantagsfall på Röda Korsets kort och adresser, första hjälpen-väskor och -böcker samt på vissa andra egna produkter.

Etiken i medelsanskaffningen

Röda Korsets principer och primära uppgift reglerar också metoderna för medelsanskaffningen. I en ideell organisation går det inte att jaga efter resurser utan att sky några medel. Anskaffningen och användningen av medel är också i hög grad en etisk fråga.

Organisationen står till svars för anskaffningen och dispositionen av sina medel både inför sina medlemmar och indirekt inför alla dem som eventuellt får hjälp av dessa medel. Ibland kan det vara hälsosamt att fundera hur mycket en hungerdagsinsamlare eller en frivillig som bakat till en basar hamnar att slita för att få ihop 10 euro – och till vad och på vilken grund denna enorma arbetsinsats sedan ska användas. Likaså bör alla stödjare få veta vad som sker med deras bidrag och en hur stor del t.ex. av priset på en produkt går direkt till verksamheten.

Vid utbildningen av förtroendevalda kan man exempelvis gemensamt sammanställa etikregler för medelsanskaffningen. Som hjälpmedel kan man använda stadgarna för katastroffonden samt insamlings- och redovisningsanvisningarna.

Utbildarens material

- Det här är Röda Korset, PowerPoint-presentation (bild 19): Så här finansieras verksamheten
- Operation Hungerdagen, PowerPoint-presentation (Bilderna uppdateras varje år för att stödja Hungerdagens tema och målet för året.)